

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 11. oktoober 2022
(OR. en)

11951/22

LIMITE

CO EUR-PREP 22

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Euroopa Ülemkogu kohtumine (20. ja 21. oktoober 2022) – Järelduste eelnõu

Vastavalt Euroopa Ülemkogu kodukorra artikli 3 lõikele 1 edastatakse delegatsioonidele Euroopa Ülemkogu eesistuja koostatud järelduste eelnõu, mis on valminud tihedas koostöös nõukogu kuuekuulist eesistumist teostavat liikmesriiki esindava Euroopa Ülemkogu liikmega ja komisjoni presidendiga.

I. UKRAINA/VENEMAA

Venemaa eskaleeruv agressioon

1. Euroopa Ülemkogu käsitles Venemaa eskaleeruvat agressioonisõda, mis seab ohtu rahu ja julgeoleku Euroopas ja maailmas.

Euroopa Ülemkogu mõistab karmilt hukka Venemaa hiljutised valimatud raketirünnakud tsiviilisikute vastu Kiievis ja mujal Ukrainas.

2. Tuletades meelde oma 30. septembri 2022. aasta avaldust, kordab Euroopa Ülemkogu, et ta mõistab ühehäälselt hukka Ukraina Donetsk, Luhanski, Zaporizžja ja Hersoni piirkondade ebaseadusliku annekteerimise Venemaa poolt ning on kindlalt selle vastu. Euroopa Liit ei tunnista seda ebaseaduslikku annekteerimist kunagi, nagu ka Krimmi puhul.
3. Venemaa ühepoolsed otsused rikuvad tahtlikult ÜRO põhikirja ja on ilmselgelt vastuolus reeglitel põhineva rahvusvahelise korraga. Need ei anna Venemaale õiguspärast alust mistahes tegevuseks Ukraina territooriumil. Euroopa Ülemkogu nõuab koosõlas ÜRO Rahvusvahelise Kohtu otsusega, et Venemaa viiks viivitamata, täielikult ja tingimusteta välja kõik oma väed ja sõjavarustuse kogu Ukraina territooriumilt ning hoiduks hübriidtegevusest Ukraina territooriumil.
4. Ukrainlaste vastu toime pandud sõjakuriteod, mille kohta on üha rohkem tõendeid, ja tsiviiltaristu jätkuv hävitamine on rahvusvahelise õiguse ränk rikkumine. Euroopa Liit kordab oma kindlat pühendumust võtta Venemaa ja kõik selliste tegude toimepanijad vastutusele. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks Ukraina jõupingutused vastutusele võtmisel ning Ukraina üleskutse moodustada Ukraina-vastaste agressioonikuritegude erikohus. Ülemkogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles uurima viise, kuidas tagada õiglane ja tõhus kohtumõistmine õigusrikkujate üle.

5. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas oma täielikku toetust Ukraina iseseisvusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele. Koosõlas ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õigusega kasutab Ukraina oma võõrandamatut õigust enesekaitsele Venemaa agressiooni vastu. Ukrainal on õigus vabastada kõik okupeeritud alad ja taastada täielik kontroll nende üle tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides. Euroopa Ülemkogu käsitab Venemaa ähvardusi konflikti järjekordse eskaleerimisena.
6. Euroopa Liit on vankumatu ja toetab Ukrainat kuni vaja. Euroopa Liit jätkab Ukrainale poliitilise, sõjalise ja rahalise toetuse andmist, sealhulgas tema likviidsusvajaduste rahuldamiseks, ning tõhustab humanitaarabi andmist, muu hulgas talveperioodiks valmistumiseks. Euroopa Ülemkogu kutsub üles võtma kiiresti vastu Ukrainale antava makrofinantsabi ülejäänud 3 miljardi euro suuruse osa. Ülemkogu kutsub komisjoni üles kasutama Ukraina toetamiseks ära ühtse turu kogu potentsiaali. Euroopa Ülemkogu tervitab kokkulepet ELi Ukrainat toetava sõjalise nõuandemissiooni lähetamise kohta.
7. Euroopa Liit on kindlalt otsustanud toetada Ukraina taasülesehitamist koos rahvusvaheliste partnerite ja finantsasutustega. Euroopa Ülemkogu arutas enne 25. oktoobril 2022 Berliinis toimuvat konverentsi taasülesehitamise juhtimist ja rahastamist, muu hulgas sellega seotud tingimusi.
8. Euroopa Liit on karmistanud Venemaa vastu suunatud piiravaid meetmeid. Euroopa Ülemkogu arutas, kuidas veelgi suurendada kollektiivset survet Venemaale, et teha Venemaa agressioonisõjale lõpp.

Toiduga kindlustatus

9. Venemaa agressioonisõda on tekitanud ülemaailmse toidukriisi ning põhjustanud häireid põllumajanduslikus tootmises, tarneahelates ja kaubanduses, mis on tõstnud maailma toidu- ja väetisehinnad enneolematule tasemele. Euroopa Liit jätkab solidaarsuskoridoride kaudu toimuva Ukraina põllumajandustoodete ekspordi hõlbustamist ning tegevust, millega hõlbustatakse ülemaailmset juurdepääsu põllumajandustoodetele ja väetistele kõige enam abi vajavates riikides. Euroopa Ülemkogu toetab ÜRO peasekretäri üleskutset pikendada ÜRO Musta mere teraviljaalgatuse kehtivusaega, et see toimiks ka pärast algatuse novembris saabuvat lõppkuupäeva.

Elutähtis taristu

10. Euroopa Ülemkogu mõistab teravalt hukka elutähtsa taristu, nagu Nord Streami torujuhtmete vastu suunatud sabotaažid. Euroopa Liit reageerib elutähtsa taristu toimimise tahtlikule häirimisele ja muule hübriidtegevusele ühtselt ja sihikindlalt. Euroopa Ülemkogu kutsub nõukogu eesistujariiki üles suurendama jõupingutusi, et hõlbustada liikmesriikidevahelist koostööd elutähtsa taristu kaitsmisel, ning kutsub liikmesriike üles tugevdama oma valmisolekut, muu hulgas kriitilise tähtsusega üksuste vastupidavusvõime direktiivi varase rakendamise kaudu.

II. ENERGEETIKA

11. Venemaa kasutab energiat relvana, et nõrgestada Euroopa Liidu otsusekindlust ja majandusjõudu. Jõupingutusi energianõudluse vähendamiseks, varustuskindluse tagamiseks ja tarbijatele avalduva kõrgete hindade mõju leevendamiseks tuleb jätkata ja intensiivistada.
12. Pidades silmas praegust kriisi, on Euroopa Ülemkogu leppinud kokku järgmistes meetmetes:
 - usaldusväärsete partneritega peetavate läbirääkimiste kiirendamine, et leida vastastikku kasulikke partnerlusi, millega tagatakse varustuskindlus ja saavutatakse madalamad impordihinnad Euroopa Liidu jaoks, eelkõige ELi energiaplatformi kaudu, kasutades täielikult ära liidu ühist poliitilist ja turujõudu;
 - jõupingutuste koordineerimine, et valmistuda järgmiseks täitmishooajaks;
 - sellise uue võrdlusaluse väljatöötamine, mis kajastab senisest täpsemalt olukorda gaasiturul;
 - *täidetakse hiljem: energiaturgude likviidsusprobleemide ja liigse volatiilsusega tegelemine*
 - *täidetakse hiljem: ajutine turusekkumine*

13. Euroopa Ülemkogu palub komisjonil tegeleda kiiresti elektrituru struktuurireformiga ning kutsub üles tegema uusi edusamme täieliku energialiidu loomiseks, mis teeniks Euroopa energiasuveräänsuse ja kliimaneutraalsuse saavutamise topelteesmärki.

III. MAJANDUSKÜSIMUSED

14. Euroopa Ülemkogu arutas majandusolukorda. Venemaa poolne energia relvana kasutamine pärsib majanduskasvu ja avaldab hinnatõusurvet. Oleme kindlalt otsustanud leevendada sellest tulenevat mõju meie kodanikele ja ettevõtjatele.
15. Meie prioriteet on kaitsta kõige haavatavamaid ühiskonnaliikmeid, kaitstes ühtlasi Euroopa ülemaailmset konkurentsivõimet ning säilitades ühtsel turul võrdsed võimalused ja turu terviklikkuse. Meie majanduste vastupanuvõime edendamiseks tuleks kasutusele võtta kõik asjakohased vahendid riiklikul ja ELi tasandil. Oleme pühendunud oma poliitikameetmete tihedale koordineerimisele, olles samal ajal valmis töötama vajadusele vastavalt välja ühiseid lahendusi Euroopa tasandil.

IV. VÄLISSUHTED

16. Euroopa Ülemkogu arutas Euroopa Liidu suhteid Aasiaga ja ettevalmistusi 14. detsembril 2022 toimuvaks ELi-ASEANI kahepoolsete suhete alguse aastapäeva tähistamise tippkohtumiseks. Tippkohtumine annab võimaluse veelgi süvendada ELi strateegilist partnerlust ASEANiga ja rõhutada meie ühist toetust rahvusvahelisele õigusele ning rahvusvaheliselt kokku lepitud normidele ja standarditele, samuti rõhutada nende ühishuvide tähtsust, mis seovad meie kahte piirkonda pikaajalises partnerluses. Euroopa Ülemkogu pidas samuti strateegilise arutelu Euroopa Liidu suhete üle Hiinaga.

17. Euroopa Ülemkogu tegi kokkuvõtte ettevalmistustest 2022. aasta ÜRO kliimamuutuste konverentsiks Sharm el Sheikhis (COP27) ja rõhutas, et on hädavajalik tugevdada üleilmseid meetmeid kliimahädaolukorraga tegelemiseks, pidades silmas ekstreemsete ilmastikunähtuste, sealhulgas kuumalainete, metsa- ja maastikutulekahjude ja üleujutuste üha suuremat intensiivsust ja sagedust kogu maailmas. Montrealis toimuva bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste 15. konverentsi (teine osa) eel kutsus Euroopa Ülemkogu samuti üles võtma vastu ambitsioonika, laiaulatusliku ja murrangulise 2020. aasta järgse üleilmse elurikkuse raamistiku, et peatada ja pöörata tagasi elurikkuse vähenemine.
-